

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 008/2018

ND ('l-ilmentatur')

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C2833) ('BOV',
'il-provditur tas-servizz' jew 'il-Bank')

Seduta tat-12 ta' Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment li qed isir kontra l-provditur tas-servizz li jittratta l-investment fil-La Valette Multi Manager Property Fund ("LVMMMPF" jew "Fond"), sottofond tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.

L-ilmentatur ghamel investment fil-Fond ta' €23,293.73 (MTL10,000) fl-4 ta' Jannar 2008.¹ L-ilmentatur issottometta li huwa gie imcahhad 25% tal-investment tieghu meta ma kkwalfikax li jircievi l-investment shih ta' ghaxart elef liri Maltin peress li gie ikkonsidrat bhala investitur ta' esperjenza.²

Jghid ukoll li ma nqrawlux u ma gewx spjegati lilu fid-dettall it-termini u l-kundizzjonijiet tal-Fond bir-riskju li jgorr tali investment u ma inghatax kopja tal-*prospectus*.³

L-ilmentatur sahaq li ingustament gie ikkonsidrat bhala investitur ta' esperjenza meta huwa dejjem qaghad fuq il-pariri tal-*Financial Advisor*.⁴

---

¹ A fol 12

² A fol 4

³ *Ibid.*

⁴ A fol 6

F'ittra datata 30 ta' Gunju 2011, lill-MFSA rigward l-ilment tal-investment tieghu, l-ilmentatur spjega li huwa kien pensjonant ta' tnejn u sittin sena u rigward investimenti ammetta li ma kien jifhem xejn u dejjem serra fuq il-pariri tal-*financial advisors* tal-Bank kull meta minn zmien ghal zmien kienu jcemplulu d-dar u jiffissaw appuntament biex imur fil-fergha tal-Bank fuq ir-*review* tal-assi tieghu.

L-ilmentatur spjega li r-rapprezentant tal-Bank kellha tifhir qawwi fuq il-Fond, bi kliem konvincenti u b'turija ta' *graphs* kif sejjer l-investment dejjem tielghin.⁵

L-ilmentatur sahaq li huwa ma setax jigi meqjus investitur ta' esperjenza.

Gie sottomess li huwa kien sfurzat sabiex jinvesti fil-Fond u jillikwida zewg investimenti ohra li kellu bl-oggettiv li dan il-Fond kellu jrendi *income* ahjar u tkabbir kapitali fil-futur u li l-*Client Review File* gie mimli u pprezentat lilu ghall-firma wara spjegazzjoni qasira.⁶

L-ilmentatur issottometta wkoll li huwa ma inghata l-ebda alternattiva ohra hlief li jiffirma dokument fejn kellu jaccetta kumpens ta' 75% tal-investment.

Inizjalment, l-ilmentatur talab li tigi rimedjata l-ingustizzja li sofru u, ghaldaqstant, jigi rifondut il-kumpliment tal-investment tieghu li hu l-ekwivalenti ta' MTL2,500.⁷ Fis-seduta tat-13 ta' Marzu 2018, l-ilmentatur talab korrezzjoni fl-ilment tieghu u kkjarifika li l-ammont li qed jippretendi huwa ta' EUR7,667 ghax ha zball fis-somma.⁸ Fl-istess seduta l-ilmentatur talab ukoll l-imghaxijiet.

Ra r-risposta tal-provditur tas-servizz fl-intier taghha li essenzjalment qiegħda f'dan is-sens:

L-esponent jirrispondi illi t-talbiet tal-ilmentatur ma jistghux jintlaqghu ghar-ragunijiet segwenti kif ser jirrizulta f'aktar dettall f'din ir-risposta:

1. Illi in linea preliminari, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-*validità o meno* tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali

---

⁵ A fol 10

⁶ A fol 18

⁷ A fol 4

⁸ A fol 95

kwistjoni jekk titqajjem ghandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;

2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu qabel xejn jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li ghandha s-setgha ta' sentenza li ghaddiet in gudikat.⁹ Minghajr limitazzjoni ghall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment *de quo* frivolu w vessatorju *ai termini* tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu wkoll jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' BOV stante illi s-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";
4. Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-intimat BOV m'huwix il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;
5. Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur la ghandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jippromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tieghu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat, u allura ma jistax illum jezercita dritt li m'ghadux tieghu stante li kien gie debitament trasferit *inter alia* lill-intimat u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdi l-proprietà tieghu;
6. In linea preliminari ukoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilment huwa preskritt:
  - (i) Kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatur ittransiga mal-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; u
  - (ii) Minghajr pregudizzju ghas-suespost, anke li kieku ghall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatur msejsa fuq allegazionijiet ta' responsabbilità extra contrattuale jew aquiliana huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2153

---

⁹ Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta

tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta u kwalunkwe talba msejsa fuq xi kuntratt hija preskritta *ai termini* tal-artikolu 2156 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

7. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentatur iddikjara hu stess li kien *experienced investor*;
8. Fil-mertu wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma sofra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat, ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;
9. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssoportati mill-ilmentatur.¹⁰

Sema' lill-partijiet u ra l-*affidavits* tagghom.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u Fatti ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-La Valette Multi Manager Property Fund ("LVMMPF" jew "il-Property Fund" jew "il-Fond"), sottofond tal-La Valette Funds SICAV p.l.c. ("SICAV"). Fir-rigward tal-La Valette Funds SICAV p.l.c., il-Valletta Fund Management Ltd. ("VFM") u l-Bank of Valletta p.l.c. ("BOV") kienu rispettivament il-*Manager* responsabbli ghall-amministrazzjoni generali u l-immanigjar tal-investimenti tas-SICAV u tal-Fond filwaqt li l-BOV gie inkarigat bhala *Custodian* tas-SICAV u tal-Fond.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. Insight Investment Management Ltd. kienu ingaggati mill-VFM bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jassistu fl-immanigjar tal-assi tal-Fond.

---

¹⁰ A fol 31 u 32

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma' investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-*Branches* tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond referut wkoll fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-*"Property Fund"* jew *"LVMMPF"*.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjeta' biex jiprovdi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjeta'.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is of a maximum of 100% of their respective net assets."*¹¹

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa '*Side Pocket*' u '*Main Pool*' li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom "*it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issuspendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi*", filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu "*l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta'*

---

¹¹ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala '*Investment Restriction (v)*, fil-qosor *IR(v)*'.

likwidità u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabbilixxi valur kredibbli."

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

Il-Malta Financial Services Authority ("MFSA"), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista' taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejnin inkjesti mill-MFSA li kien ghadhom ma gewx konkluzi, il-BOV ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta¹² sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-Fond bil-prezz ta' €0.75 kull سهم. Din l-Offerta harget fis-26 ta' Mejju 2011,¹³ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta' Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista' jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F'ittra li baghat il-BOV lill-investituri¹⁴ inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfasizzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jigu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta' Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta' kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jigu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.¹⁵ Din

---

¹² Referuta fit-test kollu ta' din id-decizjoni wkoll bhala 'l-Offerta'.

¹³ Ittra mibghuta mic-*Chairman* tal-BOV f'isem il-Grupp BOV datata 26 ta' Mejju 2011.

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ *Media Release 3/11/2011*

id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta' Gunju 2011,¹⁶ li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospett Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospett Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu "*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*";¹⁷
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' "*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*";¹⁸ li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u Insight fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, "*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*";¹⁹ li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-records tieghu.²⁰

---

¹⁶ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

¹⁷ *Ibid.* p 8

¹⁸ *Ibid.* p 9

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ *Ibid.* p 10

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.²¹

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, "*having therefore fallen short of the level of care and diligence required*" u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghaliha u ma kinetx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-Insight li kien is-*Sub-Manager*.²²

L-MFSA immultat lill-VFM is-somma ta' €149,821.

Il-BOV hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-MFSA. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorenza kbira ghall-Offerta u, flimkien mal-VFM, ma riedux itawwlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-MFSA hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-Offerta.

L-MFSA sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' '*misleading information*' lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.²³

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni li gie irtirat mill-BOV minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-MFSA, l-Offerta ma kinetx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-BOV li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-BOV. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-MFSA obligat lill-Bank

---

²¹ *Ibid.*

²² *Ibid.* p. 8-9

²³ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-*Property Fund*.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,²⁴ l-MFSA infurmat lill-BOV li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala '*experienced investors*' u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala '*experienced investors*', bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta' Mazars, li r-rapport tagħhom tlesta fil-21 ta' Jannar 2013.²⁵ L-MFSA għaddiet lista ta' investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-Mazars.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz għal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda għamel hlasijiet lil diversi investituri skont kif stabbilit mill-Mazars.

Il-Bank of Valletta, f'isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta' investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom "*l-esperjenza*" jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta' "*Execution Only*" ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-kaz għaliex m'għandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata*

---

²⁴ Ittra mid-Direttur Generali tal-MFSA lic-Chairman tal-BOV annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: BOV vs MFSA.

²⁵ *Mazars - Independent Expert's Report, 21 January 2013.*

liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentatur mhuwiex 'klijent eligibbli'.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eccezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legislatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²⁶ l-Arbitru ghandu l-kompetenza li "*jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.*"

M'hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li "*jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.*" L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun "*klijent eligibbli*" u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun "*provditur tas-servizzi finanzjarji*" skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

"*Klijent eligibbli*" huwa definit bhala: "*klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.*"²⁷ L-istess artikolu jipprovdi li "*klijent' ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.*"

---

²⁶ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

²⁷ Kap. 555, Art. 2

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

“provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...”²⁸

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provditur tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma’ ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma’ xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta’ servizz li jaqa’ taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief ghal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista’ jisma’ kazi li jmorru lura sal-1 ta’ Mejju 2004, (u mhux aktar), u *“jista’ jaghti rimedju pekunjarju ghal kull ilment sa massimu ta’ €250,000.”*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghid il-provditur tas-servizz, allura, kieku kien jaghmel hekk, imma dan il-legizlatur m’ghamlux.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eligibbli u jista’ jressaq l-ilment, allura, m’hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tieghu u ser jikkonsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta’ res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta’ dan, il-provditur tas-servizz jaghmel referenza ghal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

---

²⁸ *Ibid.*

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz huwa kumpanija li tahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soggetta ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport taghha tal-22 ta' Gunju 2012,²⁹ fejn ghamlitha cara li l-BOV kien suggett ghall-*guidelines* applikabbli qabel l-2007 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti Prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi³⁰ li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz m'hijjex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.³¹

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,³² u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhetx tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkostanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hlief li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha u l-klawsoli 2.9 u

---

²⁹ Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.

³⁰ Kap. 555, Art 19(3)(c)

³¹ Kap. 378, Art. 47(B)

³² Link: <https://financiararbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawnsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li kif inghad l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod '*ekonomiku u mhaffef*',³³ qieghed jagħmel referenza għal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018,³⁴ u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, għandhom jghoddu wkoll għal dan il-kaz.

Għalhekk l-Arbitru qed jichad dawn l-eccezzjonijiet.

Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur

Dwar l-eccezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur l-Arbitru m'għandux għalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni għax jidher evidenti li kien il-BOV li biegh il-prodott ta' investiment lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa gustifikat li jagħmel l-ilment kontra min bieghlu u tah parir fuq il-prodott.³⁵

Il-provditur tas-servizz dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, għalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur.

Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'għandux interess guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatur, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatur għandhu interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li għamel jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg għalih u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, għalhekk, għandu interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba huwa '*klijent eligibbli*' skont il-Kap.

---

³³ Kap. 555, Art 19(3)(d)

³⁴ Dan il-kaz jinsab fuq il-link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

³⁵ A fol 73

555 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa ghandu d-dritt iressaq l-ilment tieghu quddiem l-Arbitru.

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222, 2153 u 2156 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabilixxi li: *“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”*

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatur mhux qed jitlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni. Huwa qed ghid li garrab telf ghaliex bhala *inexperienced investor*, ma kellux jiddahhal f’dan il-Fond; u peress li gie meqjus li kien *‘experienced investor’* ma nghatax bhal haddiehor is-somma addizzjonali ta’ 25%. Galadarba mhux qed tintalab rexxissjoni tal-obbligazzjoni, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatur huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta’ responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 jghid li *“L-azzjoni ghall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-eghluq ta’ sentejn.”*

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz fis-sentenza: ***Go p.l.c. vs Charles Dimech***,³⁶ fejn il-Qorti qalet:

“Illi l-Qrati taghna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici

---

³⁶ PA, 28 ta’ Lulju 2011

Civili) hija applikabbli ghad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta' obligazzjoni imma 'ex delictu vel quasi'.

Meta d-danni huma 'ex contractu' ghax gejjin minn vjolazzjoni ta' obligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn."

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jenó Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

"Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. VOI XXXVII.ii.622)."

Fil-kaz odjern, l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-provditur biegh dan il-prodott lill-ilmentatur.

Galadarba l-ilmentatur jidher minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.³⁷

Fl-istess eccezzjoni jigi innutat ukoll li jissemma l-Artikolu 2156 tal-Kodici Civili. Fil-fehma tal-Arbitru, l-provditur tas-servizz m'ghazilx bejn preskrizzjoni jew ohra u tahom it-tnejn biex jekk ma tirnaxxix wahda tirnaxxi l-ohra. Dan m'ghandux ikun il-kaz ghaliex l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni trid tkun minghajr ekwivoku, cara u specifika. Min jaghti l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tant irid ikun cert minnha li jrid ukoll jippruvaha.

F'dan il-kaz l-Arbitru jinnota wkoll li meta jissemma l-Artikolu 2156, ma jissemma l-ebda sub-artikolu tieghu, u dan jaghmel din l-eccezzjoni manka wkoll.

L-Arbitru ma jistax jghid hu liema preskrizzjoni preciza ghandha tapplika u, fejn hemm dubju, l-Arbitru ghandu jichad l-eccezzjoni.

Barra minn hekk, din l-eccezzjoni giet ipprezentata fil-25 ta' Jannar 2018 u, ghalhekk, kienet digà dahlet l-emenda ghall-Kodici Civili rigwardanti l-Artikolu 2160 tal-istess Kodici fejn il-ligi titfa' obbligi addizzjonali fuq min jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, fejn jintqal

---

³⁷ Ara Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd., PA, 1/06/2017

espressament illi l-preskrizzjonijiet imsemmija f'dawn l-Artikoli "m'ghandhomx *effett jekk il-partijiet li jeccepuhom ma jaghtux gurament minn jeddhom waqt il-kawza li m'humiex debituri jew li ma jiftakrux jekk il-haga gietx imhallsa*".

Dwar l-insenjament ta' dawn l-emendi recenti fil-Kodici Civili, l-Arbitru jaghmel referenza ghal dak deciz f'dan ir-rigward **mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fl-ismijiet *Bottega Del Marmista Ltd. vs Paul Mifsud pro et fis-26 ta' Jannar 2018***, u dak deciz mill-**Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza fl-ismijiet *P&S Limited et vs Noel Zammit et fis-16 ta' Frar 2018***, u l-Arbitru jaghmel tieghu l-argumentazzjoni tal-Qrati msemmija f'dawn is-sentenzi li ghandhom relevanza ghall-kaz odjern.

Il-provditur tas-servizz naqas li jimxi ma' dak li jipprovdu l-emendi fl-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili.

Ghar-ragunijiet 'il fuq moghtija din l-eccezzjoni qieghda wkoll tigi michuda.

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.³⁸

Il-Fatti tal-Kaz

L-Ilmentatur

L-ilmentatur kellu 59 sena meta ghamel l-investiment fl-LVMMPPF.³⁹ Hekk kif indikat fil-*Client Review* mahrug mill-Bank datat 1 ta' Dicembru 2007, huwa tweled f'Novembru 1948, u kien jahdem bhala *HR Manager* ma' XXX bit-*total income* tieghu fix-xahar indikat bhala Lm500 u *total expenditure* fix-xahar ta' Lm250.⁴⁰

---

³⁸ Kap. 555, Art 19(3)(b)

³⁹ A fol 22

⁴⁰ *Ibid.*

Skont il-Client Review ta' BOV huwa kellu *scoring* bhala "Balanced" fis-sezzjoni intitolata bhala "Knowledge and Experience" fejn l-ilmentatur gie indikat li "I have an acceptable working knowledge of financial products, and I follow financial markets occasionally"; li huwa kellu "Deposits/Money Funds, Structured products, Bond funds, Equity Funds Up to Lm100,000 Minimum 5 transactions in the last year"; u li "Possesses a higher level of education".

Bhala spjega fil-Client Review tar-rakkomandazzjoni li saret mir-rapprezentant tal-Bank hemm imnizzel li:

"During our meeting we discussed in detail the performance of your portfolio and have pointed out that you are over exposed in the Maltese equity market through the Malta Privatisation and Equity Fund and the Wignacourt Malta Fund (not taking into consideration that you also have direct equity investments on the Maltese market).

To further diversify your portfolio it has been suggested to invest Lm10,000 in the La Valette Multi Manager Property Fund. The aim of this fund is to provide you with income and capital growth over the long term. This will be achieved by investing primarily in other real estate property funds. The real estate property asset class enhances a well diversified investment portfolio. Property investments generally exhibit lower volatility than that associated with equities and bonds. Income may be re-invested in the fund".⁴¹

Permezz tal-Offerta imsemmija aktar 'il fuq f'din id-decizjoni l-ilmentatur kien ircieva s-somma ta' €15,186.44.⁴²

Il-Provditur tas-Servizz

Fis-sezzjoni C tar-risposta tieghu, il-provditur tas-servizz irrimarka li l-allegazzjonijiet tal-ilmentatur huma nfondati fejn essenzjalment sahaq li l-ilment jikkonsisti *inter alia* illi l-BOV allegatament ikklassifikah bhala *experienced investor*, fejn il-Bank izda sahaq li din il-klassifika ma saritx minnu izda minn Mazars skont l-Independent Review li tqabbdu jaghmlu mill-MFSA; li l-ilment jirrigwarda lmenti li digà gew tranzatti permezz tal-kuntratt ta' tranzazzjoni fejn l-ilmentatur mhuwiex qed jitlob sabiex il-kuntratt ta' tranzazzjoni jitwarrab u,

---

⁴¹ A fol 24

⁴² A fol 71

ghalhekk, il-kuntratt ta' tranzazzjoni ghandu jinghata l-effett kollu tieghu; li t-terminu '*experienced investor*' huwa definit fl-*Application Form* liema tifsira hija dik stabbilita fil-ligi, specifikatament fl-*Investment Services Rules for Professional Investor Funds* fejn il-kriterji li jridu jigu milhuqa huma oggettivament determinabbli mit-tifsira stess; li kien l-ilmentatur stess li ddikjara illi huwa jikkwalifika bhala '*experienced investor*' abbazi tal-kriterji f'paragrafu 3 tal-*Application Form* u fejn l-ilmentatur kien investa gewwa fondi ohra precedentament; li l-ilmentatur ghandu jiddikjara jekk ghandux xi investimenti fi kwalunkwe fondi ohra li mhumix gesiti mill-BOV Asset Management Ltd.; li l-ilmentatur ghandu jikkjarifika l-ammont mitlub fl-ilment tieghu.⁴³

Matul is-smigh ta' dan il-kaz, il-provditur tas-servizz ipprezenta tlett *affidavits* flimkien ma' dokumentazzjoni ohra kif gej:

*Affidavit tas-Sur Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴⁴

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprjeta' immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-krizi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja. Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatur kien accetta l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit tas-Sur Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁴⁵

L-*affidavit* tieghu huwa iktar iffokat fuq l-irwolijiet tas-SICAV, tal-BOV Asset Management Limited (qabel VFM) bhala *Manager* tal-Fond, tal-Bank of Valletta p.l.c. bhala l-Kustodju tal-Fond u l-LVMMPF innifsu kif ukoll il-komunikazzjonijiet mal-investituri. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* tieghu giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplimentari datat l-1 ta' Settembru 2005.

*Affidavit tas-Sur Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*⁴⁶

---

⁴³ A fol 34-35

⁴⁴ A fol 224

⁴⁵ A fol 98

⁴⁶ A fol 268

L-*affidavit* tieghu iffoka fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward. Gew ukoll ipprezentati diversi kontijiet finanzjarji tal-iskema fost dokumenti ohra relatati mal-Fond.

Però, fl-ebda wiehed mit-tlett *affidavits* ipprezentati, l-provditur tas-servizz ma ittratta l-ilment specifiku imressaq mill-ilmentatur fejn dawn it-tlett *affidavits* huma ta' natura generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

Kunsiderazzjonijiet Ohra

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatur u aspetti ohra

L-ilmentatur spjega li huwa kien gie ikkuntattjat minn *Financial Advisor* biex tlaqqghu ma' rapprezentant tal-*Financial Services* tal-Bank li riedet tkellmu fuq investment attraenti li jezisti u fejn gie diskuss sabiex jillikwida zewg investimenti li kellu fil-Wignacourt Malta Fund u fil-Malta Privatisation & Equity Fund u minflok jinvesti MTL10,000 fl-LVMMPF.⁴⁷

Hekk kif ukoll spjegat fis-seduta tat-13 ta' Marzu 2018, l-ufficjal tal-Bank qaltlu li z-zewg investmenti fil-Wignacourt u fil-Malta Privatisation & Equity Fund ma kinux sejrjn tajjeb u qaltlu li tixtieq li jigu likwidati u nvestiti fl-LVMMPF.

Fl-istess seduta l-ilmentatur sahaq li l-ufficjal tal-Bank urietu *graphs* dejjem telghin 'il fuq u kemm kien sejjer tajjeb il-Fond "u ghamlet enfasi qawwija li dan il-fund se jirrendi kapital tajjeb".⁴⁸

L-ilmentatur spjega li:

"Jien ma tantx inhobb inbidel, imma din Ms Rossi baqghet tinsisti li dan il-fund kien ta' gwadann ghalija ghax l-investimenti l-ohrajn mhumiex qed jaqalghu tajjeb".

L-ilmentatur spjega wkoll li l-ufficjal tal-Bank ghamlitlu enfasi li xtaqet li kull xahar mis-*savings* tieghu jigi mnaqqas certu ammont kemm irid hu biex imorru f'investment fil-Fond. L-ilmentatur sahaq li:

---

⁴⁷ A fol 6 u 10

⁴⁸ A fol 96

*“Hi ma qaltlix li kien fih xi riskji – pjuttost qaltli li kien sejjer tajjeb hafna u li kemm ilu miftuh ghamel gwadann tajjeb”.*⁴⁹

L-ilmentatur iddikjara wkoll li:

*“Kulma tawni ffirmajtu. Nghid li dawn id-dokumenti li ffirmajjt ma qrawhomlix. Nghid li anzi Ms Rossi kienet daqsxejn mgħagħla ghax riedet tmur f’fergha ohra; ghax meta jien insistejt li ma xtaqtx naghmilha dik li ta’ kull xahar inqiegħed il-flus – peress li jien anzjan u ma nafx x’seta’ jinqalali – qisha eccitat ruhha fis-sens li kienet ukoll daqsxejn nervuza biex naqbad u naqtagħha: jew naccetta jew le”.*⁵⁰

L-akkwist tas-sehem fl-LVMMPF mill-ilmentatur fl-4 ta’ Jannar 2008, huwa evidenzjat bil-kopja tal-*Contract Note* li nharget mill-VFM.⁵¹ Fil-formola ufficjali tas-SICAV rigward l-accettazzjoni tal-Offerta mill-ilmentatur fis-sena 2011 hemm indikat li l-konsiderazzjoni pagabbli lill-ilmentatur kienet ta’ €15,186.44.⁵²

Mal-*Application Form* tal-ilmentatur giet kompluta *Experienced Investor Declaration Form*.⁵³ Hekk kif indikat fl-*Appendix V*⁵⁴ tal-Prospett Supplementari⁵⁵ datat l-1 ta’ Settembru 2005, (li huwa rifless bl-istess mod fil-Prospett Supplementari datat 27 ta’ Lulju 2007, u anke dak datat 3 ta’ Jannar 2008), l-ebda applikazzjoni għal dan l-investment ma setgħet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

Sabiex investitur seta’ jkun meqjus eligibbli li jinvesti fl-LVMMPF, kellu jissodisfa d-definizzjoni ta’ *experienced investor* u wahda minn tliet kriterji partikolari. Dawn it-tliet kriterji huma elenkati kemm fid-definizzjoni⁵⁶ ta’ *experienced investor* fil-Prospett Supplementari (dak tas-27 ta’ Lulju 2007, kif ukoll dak datat 3 ta’ Jannar 2008, li jirriflettu l-istess definizzjoni ta’ *experienced investor*), kemm f’*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

---

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ A fol 12

⁵² A fol 71

⁵³ A fol 74

⁵⁴ A fol 152

⁵⁵ A fol 102

⁵⁶ A fol 105-106

Din il-formola tal-ahhar turi dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur li huwa kien *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kien ghamel tranzazzjonijiet ta' investimenti li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA⁵⁷ li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices*) kien uza l-Bank biex biegh dan il-Fond. Qabel xejn, l-MFSA ghamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

“The features of the Fund including its risk factors as described in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as ‘experienced investors’, therefore, ‘persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved’ with regards to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investor having a cautious risk profile. In fact, BOV's own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommend any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile.”⁵⁸

Ghalhekk, il-fatt wahdu li l-investituri kienu iffirmaw din l-*Experienced Investor Declaration Form*,⁵⁹ li minghajr l-iffirmar taghha l-Bank ma setax ibieghilhom dan l-investment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investituri saru verament investituri ta' esperjenza. Din il-formola - *standard form* - inghatat mill-Bank lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond, li inbiegh fuq skala kbira hafna lil eluf ta' klijenti. Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet l-MFSA fir-rapport taghha 'l fuq imsemmi:

“Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. Many investors were only regarded as

---

⁵⁷ Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund 22 June 2012.

⁵⁸ *Ibid.*, p.10, *Bold* tal-Arbitru

⁵⁹ Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinetx kompluta ghax ma kinetx konformi mal-Prospett Supplementari

experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients.⁶⁰

Mela ghall-MFSA il-fatt li l-klijenti inghataw l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzjed u kien hemm certu responsabbiltà applikabli fuq il-provditur tas-servizz biex jizgura li l-investituri kienu tassew '*experienced investors*'. L-Arbitru jaqbel ma' dan.

Fil-kuntest ta' *advisory clients* hemm obbligi addizzjonali fejn kellu jigi assessjat is-*suitability* tat-tranzazzjoni ghall-klijent, apparti li wiehed kellu jiehu in konsiderazzjoni aspetti oħra bhal għal min il-Fond kien fl-ahhar mill-ahhar immirat, jigifieri '*Experienced investors*' hekk kif definit fil-Prospett; il-konnessjoni tal-Bank mal-Fond; u l-fatt li l-Fond kien *Professional Investor Fund* u li għalhekk kien jaqa' taht regim distint u separat minn dak applikabli għal *Retail Funds* fejn ir-regim ta' *Professional Investor Funds* joffri inqas protezzjoni hekk kif imsemmi b'enfasi fis-sezzjoni intitolata '*Important Information*' fis-*Supplementary Prospectus* tal-LVMMMPF stess.

L-Arbitru jaqbel ukoll ma' dak deciz mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili⁶¹ fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta' dokumenti f'kaz ta' bejgh ta' servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa lill-provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta' dak li kien qed jiffirma.

F'dan il-qasam fejn għandek espert fuq naha u konsumatur zghir fuq in-naha l-oħra, il-provditur tas-servizz għandu r-responsabbiltà li jara li l-klijent kellu '*the expertise, experience and knowledge*' u li jifhem ir-riskji marbuta ma' dak il-prodott u mhux sempliciment jitlob lill-klijent jiffirma dokumenti biex jagħmluh eligibbli fuq l-aspett biss li mtliet u giet iffirmata l-formola, minghajr ma din tinghata l-hsieb, l-attenzjoni u l-importanza dovuta u minghajr ma jigi wkoll

---

⁶⁰ *Ibid.*, Bold u italics tal-Arbitru

⁶¹ *Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, 11/07/2016

zgurat li hemm bazi ragonevoli li tiggustifika d-dikjarazzjonijiet ta' *experienced investor* fit-totalità taghha.

Ghalhekk l-Arbitru jrid jara jekk verament l-ilmentatur kellux dik l-*expertise*, esperjenza u taghrif biex jinvesti f'dan il-Fond u jekk giex dikjarat '*experienced investor*' ghaliex sempliciment gie moghti l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jaghmlu skont il-provi migjuba quddiemu mill-partijiet.

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005, (kif ukoll fil-Prospett Supplimentari datat 27 ta' Lulju 2007, kif ukoll dak datat 3 ta' Jannar 2008), l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investment ma setghet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta.

Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*⁶² tal-Prospett Supplimentari, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

*"No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it."*⁶³

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

*"Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section 'Definitions'."*⁶⁴

Taht is-sezzjoni *Definitions*⁶⁵ fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

"Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

---

⁶² A fol 118

⁶³ *Ibid.*

⁶⁴ A fol 119

⁶⁵ A fol 105

1. *a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
2. *a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*
3. *a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- i. *carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,*
- ii. *carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.”*

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn l-*Experienced Investor Declaration Form*⁶⁶ li l-ilmentatur gie ipprezentat sabiex jiffirma, **wiehed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond.**

Dan l-aspett huwa, fil-fatt, l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa. Il-formola tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix il-paragrafu

---

⁶⁶ A fol 74

principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni '*Definitions*' fil-Prospett Supplimentari.⁶⁷

Fil-fatt, id-definizzjoni⁶⁸ fil-Prospett Supplimentari ghandha klawsola inizjali krucjali li tghid "*Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*".

Din l-istess klawsola principali ma gietx specificata u mnizzla fl-*Experienced Investor Declaration Form* ipprezentata lill-ilmentatur hekk kif imsemmi hawn fuq, izda l-enfasi fil-formola saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni. Lanqas giet ipprovduta xi evidenza li dan l-aspett seta' kien spjegat jew diskuss qabel l-investment.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar '*sales practices*' tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' '*experienced investor*':

"The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as '*experienced investors*', therefore, '*persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*' with regard to the investment in the Fund."⁶⁹

L-Eligibilità tal-Ilmentatur bhala *Experienced Investor*

Fl-applikazzjoni tieghu, l-ilmentatur iffirma li kien eligibbli taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti, ghamel tranzazzjonijiet ta' investment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma, jew ekwivalenti, ghal USD50,000.⁷⁰

---

⁶⁷ A fol 105

⁶⁸ *Ibid.*

⁶⁹ *Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc p.10 Bold* tal-Arbitru.

⁷⁰ A fol 74

Meta sar l-ezercizzju tal-Mazars⁷¹ fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta,⁷² din id-ditta kienet rat il-fajl ghand il-provditur tas-servizz. L-ittra datata 21 ta' Jannar 2013,⁷³ li intbaghtet mill-Bank lill-ilmentatur tindika l-ezitu tal-ezercizzju li sar mill-Mazars.

F'din l-ittra gie spjegat li wara *review* tal-fajl tal-ilmentatur mill-Mazars, “... *it results that you qualify as an ‘experienced investor’ as defined in the approved Prospectus of the La Valette Multi Manager Property Fund (the Fund) and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank*”.⁷⁴

Il-prospett tal-*holdings* tal-ilmentatur ipprezentat mill-Bank jindika diversi tranzazzjonijiet li saru qabel kif ukoll wara li nxtara l-investment fl-LVMMMPF.⁷⁵ Skont il-lista tal-*holdings* tal-ilmentatur ipprezentata mill-provditur tas-servizz, jirrizulta li l-kriterju ta' tranzazzjonijiet fl-ammont ta' USD50,000 intlahaq.

Konkluzjoni

- a) Irid jigi osservat li minkejja li t-tranzazzjonijiet li kellu l-ilmentatur skont il-prospett tal-*holdings* kienu jissodisfaw il-kriterju tal-USD50,000, jekk wiehed izomm f'mohhu d-definizzjoni b'mod holistika u kompluta hekk kif hi specifikata fid-definizzjoni tal-Prospett Supplimentari huwa ikkonsidrat li ma gietx ipprovduta bazi cara, konvincenti u ragonevoli fuq xiex wiehed jista' jqis lill-ilmentatur bhala wiehed “having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved,” li hija parti principali tad-definizzjoni ta' *experienced investor* meta wiehed iqis:
  - i. li n-natura tal-investimenti l-ohra li kellu l-ilmentatur, hekk kif imsemmi fil-prospett tal-*holdings*, kienu ta' natura differenti immirati ghal *retail investors*, u jinvestu f'assi ta' natura differenti u mhux relatati ma' proprjeta' immobbli. L-investimenti l-ohra li kien ghamel l-

---

⁷¹ Ir-rapport jista' jitnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità:

<https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

⁷² Din id-Direttiva kienet annessa mal-Applikazzjoni ta' Appell li l-provditur tas-servizz kien ressaq quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra l-Awtorità tas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2012.

⁷³ A fol 76

⁷⁴ *Ibid.*

⁷⁵ A fol 77-80

ilmentatur qabel ma investa fil-Fond kienu sostanzjalment differenti minn kif kien l-LVMMPPF;

- ii. il-profil tal-ilmentatur, li kien jahdem bhala *HR Manager* ma' XXX, u li rigward investimenti iddikjara li ma kien jifhem xejn u dejjem serrah fuq il-pariri tal-*financial advisors* tal-Bank, aspett li ma jirriflettix dak imnizzel fil-*Client Review* tal-Bank fejn l-ilmentatur gie indikat li "*I have an acceptable working knowledge of financial products, and I follow financial markets occasionally*".⁷⁶

Dak li xehed l-ilmentatur f'dan ir-rigward ma giex kontradett b'xi xhieda mill-provditur tas-servizz li ghazel li ma jtellax bhala xhud lil min

kien ghamel it-tranzazzjoni ghalkemm kellu opportunità li jaghmel dan, u ressaq biss *affidavits* ta' impjegati tal-Bank li ma kellhom x'jaqsmu xejn mal-bejgh tal-prodott.

Wiehed anke jrid iqis ic-cirkostanzi tal-bejgh tal-prodott fejn il-Fond gie mibjugh wara li l-ilmentatur gie avvicinat mill-provditur tas-servizz stess li tah parir jinvesti fil-Fond, u fejn l-ufficjali tal-provditur tas-servizz ghamlulu certu enfasi fuq il-potenzjal u insistenza fuq il-prodott u fejn ma qalulux b'mod adegwat bir-riskji assocjati mal-Fond hekk kif hareg fix-xhieda tal-ilmentatur⁷⁷ mhux kontradett.

Huwa ghalhekk meqjus li ma hemmx bazi fuq xiex jista' jigi kkonsidrat li l-ilmentatur kellu l-"*expertise and knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved*" fl-investment *de quo* hekk kif deskritt fid-definizzjoni ta' *experienced investor*.

- b) L-*Experienced Investor Declaration Form*⁷⁸ tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecificax u ma tinkludix il-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni '*Definitions*' fil-Prospett Supplementari. Dan l-aspett materjali huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni

---

⁷⁶ A fol 23

⁷⁷ A fol 96

⁷⁸ A fol 74

dovuta meta nbiegh l-istess Fond għall-iskop tal-eligibilità ta' investitur bhala *experienced investor*.

Huwa, allura, meqjus li meta l-ilmentatur kien qed jiffirma l-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif ipprezentata lilu, l-ilmentatur ma gïex infurmat b'mod car u inekwivoku li permezz tal-firma tieghu kien qed jiddikjara li huwa għandu "*expertise, experience and knowledge*" u li hu f'pozizzjoni li jifhem ir-riskji involuti u jiehu decizjonijiet dwar l-investment.

Il-provditur tas-servizz dghajjed id-definizzjoni ta' *Experienced Investor* meta wiehed jara kif għazel li japplika fil-prattika l-eligibilità tal-investitur speċjalment meta wiehed jikkonsidra l-profil tal-ilmentatur u n-natura ta' investimenti oħra li kellu digà msemmija f'din id-decizjoni.

- c) Meta l-Bank biegh il-prodott, kellu jiehu certi mizuri ragonevoli biex jara li investitur jissodisfa b'mod konkret id-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, u dan għall-interess tal-klijent tieghu stess li kien qiegħed jidhol fi *Professional Investor Fund* u mhux f'xi fond għal *retail investors*.⁷⁹ Dan, izjed u izjed, fil-kuntest fejn il-Bank kien qiegħed ibiegh prodott immanigjat u mahrug minn kumpanija affiljata mieghu stess (hekk kif johrog mill-Prospett Supplimentari tal-LVMMPF) u fejn wiehed huwa għalhekk mistenni li jeżercita izjed prudenza u diligenza fic-cirkostanzi.
- d) Il-provditur tas-servizz qabel jagħti l-parir kellu jagħmel analizi tajba tal-profil tar-riskju tal-ilmentatur u *s-suitability* tat-tranzazzjoni fic-cirkostanzi partikolari tieghu hekk kif rikjest fl-*Investment Services Rules for Investment Services Providers* li kienu japplikaw għall-provditur tas-servizz dak iz-zmien.

Dan apparti l-aspett li l-analizi tal-eligibilità tal-ilmentatur bhala *experienced investor* hija kkonsiderata li kienet iffokata biss fuq jekk l-investitur jissodisfax wiehed mit-tliet kriterji b'mod akkademiku u mhux in konsiderazzjoni tad-definizzjoni kollha b'mod komplut u holistiku u bl-approfondiment necessarju li kellu jsir f'dan ir-rigward biex ikunu ikkonsidrati l-aspetti kollha relevanti fir-rigward l-eligibilità tal-ilmentatur.

---

⁷⁹ Fis-sezzjoni intitolata '*Important Information*' f' pagna 6 tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005 (li hija riflessa bl-istess mod fil-Prospetti Supplimentari li hargu fit-2006), hemm fil-fatt imnizzel li *PIFs*, jgħid li '*Professional Investor Funds*' huma fil-fatt '*Non-Retail Schemes*'.

- e) Hekk kif iddikjarat mill-ilmentatur, l-ufficjal tal-Bank ma qaltlux li l-Fond kien fih xi riskju, u l-ilmentatur sahaq: “... *pjuttost qaltli li kien sejjer tajjeb hafna u li kemm ilu miftuh ghamel gwadann tajjeb*”.⁸⁰

L-ilmentatur qal ukoll li;

“Kulma tawni ffirmajtu. Nghid li dawn id-dokumenti li ffirmajt ma qrawhomlix”.

Dan imur kontra dak stabbilit fi *Standard Licence Condition 2.27 tal-Investment Services Rules for Investment Services Providers* li kienet tipprovdi:

“The Licence Holder shall provide appropriate information, in a comprehensible form to its clients or potential clients such that they are reasonably able to understand the nature and risks of the Investment Service to be provided by the Licence Holder and of the specific type of Instrument that is being offered, and consequently to take investment decisions on an informed basis...”

F’dan ir-rigward, il-provditur tas-servizz ma kkontradixxiex dak li qal l-ilmentatur fix-xhieda tieghu b’min bieghlu l-prodott jew b’xi xhud iehor relevanti dwar il-mertu tal-kaz.

Il-Bank ma pprovdiex provi li juru a bazi ta’ xiex inghata l-parir lill-ilmentatur mill-ufficjal tieghu biex jinvesti fl-LVMMPF jew spjega ta’ kif kien *suitable* ghac-cirkostanzi tal-ilmentatur. Dan specjalment f’kuntest fejn l-ilmentatur kien f’età ta’ kwazi 60 sena meta sar l-investment u fejn huwa mistenni li l-investimenti li jigu ssuggeriti jkunu immirati biex jippreservaw il-kapital ghall-pensjoni u mhux ta’ certu riskju kif kien il-LVMMPF.

- f) Il-provditur tas-servizz kellu l-obbligu li jagixxi fl-ahjar interessi tal-ilmentatur skont ir-regolamenti applikabbli ghalih dak iz-zmien. Il-provditur tas-servizz ma gabx evidenza konvincenti u sufficjenti li dan l-obbligu intlahaq hekk kif ragonevolment mistenni fir-rigward tal-ilmentatur, meta wiehed jikkonsidra d-diversi nuqqasijiet imsemmija hawn fuq min-naha tieghu.

---

⁸⁰ A fol 96

Ghal dawn ir-ragunijiet l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jilqghu sakemm dan huwa kompatibbli ma' din id-decizjoni.

L-ilmentatur kien investa s-somma ta' €23,293.73, fl-4 ta' Jannar 2008,⁸¹ u mal-Offerta inghata lura s-somma ta' €15,186.44.⁸² L-ilmentatur ircieva wkoll is-somma totali ta' €189.33 bhala *net income* minn distribuzzjoni mill-istess investment fl-LVMMPF.⁸³

Fic-cirkostanzi huwa gustifikat li l-ilmentatur jitpogga lura fil-pozizzjoni qabel ma sar l-investment originali. Is-somma li tibqa' f'dan ir-rigward tammonta ghad-differenza li hija ta' €7,917.96.

Izda, peress li l-ilmentatur qed jippretendi s-somma ta' €7,667,⁸⁴ eskluż l-imghaxijiet, l-Arbitru ma jistax jaghtih somma akbar minn din.

Ghaldaqstant, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil Bank of Valletta p.l.c. ihallas lill-ilmentatur is-somma ta' sebat elef, sitt mija u sebgha u sittin ewro.

Bl-imghaxijiet legali mid-data li fiha l-ilmentatur ipprezenta dan l-ilment sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.

**Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji**

---

⁸¹ A fol 12

⁸² A fol 71

⁸³ A fol 81

⁸⁴ A fol 95